

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Zpravodaj pro české školy v zahraničí

2. číslo
listopad 2024

Obsah

Úvodní slovo
Aktuality a informace z českého školství
Metodická podpora
Finanční podpora MŠMT
Vy se ptáte, MŠMT odpovídá

Úvodní slovo

Vážení a milí krajané, dovoluji Vám poděkovat za Váš zájem o aktuality z českého školství, který nás na Ministerstvu školství mládeže a tělovýchovy velmi těší.

Díky setkávání s Vámi na přednáškách, webinářích a konferencích se

snažíme zacílit metodickou podporu na Vaše potřeby. Určitě se i v druhé polovině roku 2024 můžete těšit na oblíbené webináře Průvodce povinnou školní docházkou žáka v zahraničí a pro rok 2025 připravujeme nová témata, o která jste projevíli zájem.

Ministerstvo pracuje na celé řadě změn k proměně českého školství a některé z nich vám představíme v druhém čísle Zpravodaje MŠMT. Seznámíte se s novinkami a informacemi k zařazování žáků plnících povinnou školní docházku do ročníku po návratu ze zahraničí, k záměru výrazného snížení počtu odkladů povinné školní docházky, k nostrifikaci a k metodické podpoře Vás krajanů ze strany MŠMT.

Velmi si vážíme Vaší obdivuhodné činnosti pro české školy v zahraničí a přejeme si, abyste následující čtení vnímali jako projev naší podpory.

PaedDr. Michal Černý
ředitel odboru předškolního
a základního vzdělávání

Aktuality a informace z českého školství

Pokračování v plnění PŠD v kmenové škole v ČR po návratu ze zahraničí

Časté obavy rodičů, co se bude dít v kmenové škole po návratu ze zahraničí, pokud jejich dítě nekoná zkoušku v kmenové škole, řeší nová právní úprava platná od 1. 9. 2024.

Žáka, který pokračuje po návratu ze zahraničí v plnění povinné školní docházky v kmenové škole v ČR a nekonal zkoušky, ředitel této školy zařadí do příslušného ročníku, resp. třídy podle věku. Pouze v případech, kdy to vyžaduje zájem žáka, lze ho s přihlédnutím k úrovni jeho dosavadního vzdělání a zhodnocení jeho vzdělávacích potřeb zařadit o jeden ročník níže. Zařazení do ročníku se tedy může změnit oproti tomu, kde byl dosud žák

evidován dle věku, nejvýše o jeden rok. Škola nemůže vyžadovat konání zkoušky. Konání zkoušek není povinné, konají se na základě žádosti rodiče žáka.

Pokud žák konal v kmenové škole průběžně zkoušky, je zařazen do ročníku, resp. třídy dle výsledku zkoušek.

Uvedená informace je součástí metodiky pro kmenové školy na [webu MŠMT](#) (str. 9), kde naleznete i další užitečné informace k plnění povinné školní docházky v zahraničí.

Změna internetové domény MŠMT

MŠMT změnilo svoji internetovou doménu na adresu www.msmt.gov.cz.

Podobně také ostatní státní úřady a instituce postupně

přecházejí na jednotnou státní doménu gov.cz. Důvodem je zajištění maximální míry kybernetické bezpečnosti, vyšší uživatelská přívětivost

a důvěryhodnost. Stejně tak se změnily i e-mailové adresy, které nově končí na @msmt.gov.cz. Původní webové adresy i e-mailové kontakty budou po určitou dobu stále v platnosti a jsou automaticky přesměrovány na nové adresy.

Organizace školního roku

Školní rok 2024/2025 je již v plném proudu. Řada dětí krajanů využívá možnosti navštívit svou kmenovou školu v době prázdnin ve škole v zahraničí. Je na kmenové škole, zda umožní časově omezenou přítomnost žáka plnění povinnou školní docházku v zahraničí. Rodič pak musí uvést přesné časové vymezení přítomnosti žáka z důvodu zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví tohoto žáka.

V této souvislosti uvádíme aktuální přehled organizace školního roku 2024/2025:

Vánoční prázdniny začínají v pondělí 23. 12. 2024 a končí v pátek 3. 1. 2025. Vyučování začne v pondělí 6. 1. 2025.

Jednodenní pololetní prázdniny připadnou na pátek 31. 1. 2025.

Jarní prázdniny v délce jednoho týdne jsou podle sídla školy stanoveny dle okresů nebo obvodů hl. m. Prahy od 3. 2. 2025 do 16. 3. 2025.

Velikonoční prázdniny připadnou na čtvrtek 17. 4. 2025.

Vyučování ve 2. pololetí bude ukončeno v pátek 27. 6. 2025.

Hlavní prázdniny trvají od 28. 6. 2025 do 31. 8. 2025.

Vyučování ve školním roce 2025/2026 začne v pondělí 1. 9. 2025.

Organizaci školního roku 2024/2025 (včetně jarních prázdnin v jednotlivých okresech) až do školního roku 2027/2028 naleznete na [webu MŠMT](#).

Kriteriální hodnocení

Od 1. 9. 2024 se současná definice a parametry slovního hodnocení rozšiřují o možnost **kriteriálního hodnocení**. Žák je hodnocen z chování a z jednotlivých vyučovacích předmětů na základě posouzení míry naplnění předem stanovených kritérií. Konkrétní kritéria i vyjádření míry jejich

naplnění stanoví ředitel školy v pravidlech hodnocení. Kriteriální hodnocení se podřazuje pod hodnocení slovní, jako jedna jeho varianta.

Rodiče získají informaci o úrovni výsledků vzdělávání jejich dítěte a doporučení, jak mohou s dítětem doma pracovat či ho rozvíjet.

Zrušení odkladů povinné školní docházky

K projednání je připraven poslanecký návrh novely školského zákona s návrhem na **zrušení odkladů začátku povinné školní docházky**. Česká republika je státem s výrazně nejvyšší mírou odkladů v Evropě (cca 24 %). V minulosti byla přijata různá opatření za účelem jejich snížení, žádná však nevedla k výrazné redukci odkladů.

Nově by odklady měly být umožněny na žádost zákonného zástupce pouze v případech, kdy zdravotní stav dítěte dlouhodobě neumožňuje jeho účast ve vyučování a tato skutečnost je doložena doporučujícím posouzením lékaře (s výjimkou

pediatra) nebo klinického psychologa a zároveň školským poradenským zařízením.

Předpokládá se postupný náběh účinnosti omezení odkladů (rozloženo do 3 let podle data narození dětí) a souběžné zavádění souvisejících opatření, která přizpůsobí podmínky v základních školách, např. asistenti pedagoga v 1. ročnících. Toto řešení je nastaveno z důvodu kapacitních možností základních škol i s ohledem na získávání zkušeností učitelů elementaristů s výukou heterogenních třídních kolektivů.

Nostrifikace základního, středního nebo vyššího odborného vzdělání v ČR

O uznání dokladu o dosažení základního, středního nebo vyššího odborného vzdělání (tzv. nostrifikace) může požádat absolvent zahraniční školy krajský úřad příslušný podle místa trvalého pobytu v ČR. Pokud nemá žadatel místo pobytu v ČR, pak může podat žádost u kteréhokoli krajského úřadu v ČR. Doporučujeme pro podání žádosti využít formuláře, který je k dispozici u krajských úřadů (odbor školství).

Krajský úřad posuzuje obsah a rozsah vzdělávání absolvovaného v zahraniční škole v porovnání se vzděláváním podle obdobného rámcového vzdělávacího programu v ČR. V případě zjištěných částečných odlišností může nařídit nostrifikační zkoušku (z 1 až 5 vyučovacích předmětů). Žadatel, který není státním občanem ČR, nebo získal vzdělání ve škole mimo území ČR, nekoná nostrifikační zkoušku z předmětu český jazyk a literatura.

Žádosti o nostrifikaci krajský úřad vyhoví a k odlišnostem v obsahu a rozsahu vzdělávání nepřihlíží, pokud bylo zahraniční vysvědčení vydané podle právního řádu členského státu Evropské unie a výstupy absolvovaného vzdělání jsou srovnatelné s výstupy vzdělávání podle

školského zákona na základě standardů používaných v Evropské unii. Pokud je v příslušném členském státu Evropské unie považováno vysvědčení za doklad opravňující žadatele k přístupu k vysokoškolskému studiu, krajský úřad žádosti o nostrifikaci rovněž vyhoví.

Pokud se na zahraniční vysvědčení vztahují mezinárodní dohody uzavřené s Maďarskem, Německem, Polskem a Slovenskem, mohou je držitelé přímo použít na území ČR, aniž by bylo nutné předkládat osvědčení o uznání zahraničního vzdělání vydávané krajskými úřady. Vždy je nutno zkoumat, zda se na dané vysvědčení příslušná mezinárodní smlouva vztahuje.

O nostrifikaci zahraničního vysvědčení v oblasti činnosti policie a požární ochrany rozhoduje Ministerstvo vnitra, v oblasti vojenství Ministerstvo obrany.

Podrobnější informace o uznání zahraničního vysvědčení o dosažení základního, středního nebo vyššího odborného vzdělání jsou dostupné na [webu MŠMT](#).

Nostrifikace vysokoškolského vzdělání v ČR

O uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace v České republice (tzv. nostrifikace) rozhoduje až na výjimky veřejná vysoká škola, která uskutečňuje akreditovaný obsahově obdobný studijní program. Absolvent zahraniční vysoké školy podá žádost o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace na jím vybranou veřejnou vysokou školu s výjimkou studia absolvovaného v oblasti vojenství nebo oblasti bezpečnostních služeb, kdy žadatel podává žádost Ministerstvu obrany nebo Ministerstvu vnitra.

Veřejné vysoké školy mají na svých internetových stránkách zveřejněny konkrétní informace k podání žádosti, zpravidla je zveřejněn rovněž formulář žádosti a kontakty na odpovědné úřední osoby. Veřejná vysoká škola porovnává obsah a rozsah zahraničního studia s příslušným typem studijního programu uskutečňovaným veřejnou vysokou školou v ČR v odpovídající oblasti vzdělávání. Současně se posuzuje zahraniční vysokoškolská kvalifikace, tj. diplom či jinak

nazvaný oficiální doklad o dosaženém zahraničním vysokoškolském vzdělání.

Veřejná vysoká škola ukončí řízení o žádosti vydáním rozhodnutí, tj. osvědčení o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a zahraniční vysokoškolské kvalifikace diplomu, a to s časově neomezenou platností pro území České republiky.

Podrobné informace o vysokých školách, včetně realizovaných studijních programů a oborů naleznete v [Registru vysokých škol a uskutečňovaných studijních programů](#).

Podrobnější informace k nostrifikaci vysokoškolského vzdělání jsou dostupné na [webu MŠMT](#).

Nej... z českých veřejných základních škol

Největší škola: Základní škola Líbeznice, Měšická 322, 250 65 Líbeznice – 1 613 žáků v 60 třídách

Nejmenší škola: Základní škola Křižánky, Moravské Křižánky 92, 592 02 Křižánky – 5 žáků v jediné třídě

Nejsevernější škola: Základní škola J. Vohradského, T.G. Masaryka 678, 407 77 Šluknov

Nejjihnější škola: ZŠ a MŠ Horní Dvořiště, Český Heršlák 52, 382 93 Horní Dvořiště

Nejzápadnější škola: Základní škola Hranice, Husova 414, 351 24 Hranice

Nejvýchodnější škola: Základní škola Hřčava, 739 98 Hřčava

Metodická podpora

Metodická podpora pro školy i rodiče žáků

V oblasti plnění povinné školní docházky v zahraničí poskytuje oddělení organizace předškolního, základního a základního uměleckého vzdělávání MŠMT metodickou podporu nejen pro české školy v zahraničí, ale i pro rodiče žáků těchto škol a pro školy v ČR, ve kterých jsou žáci zapsáni.

Metodickou podporu českým školám v zahraničí nabízíme také formou webinářů a prezentací.

Přehled webinářů ve školním roce 2024/2025:

- Průvodce povinnou školní docházkou žáka v zahraničí
- Uznávání zahraničního vzdělání v ČR

V případě zájmu o realizaci webinářů pro školy v zemi, kde působíte, nás kontaktujte e-mailem: michaela.burdkova@msmt.gov.cz.

Aktuální termíny webinářů a podrobné informace budou zasílány [krajanským školám uvedeným v seznamu MŠMT](#) prostřednictvím e-mailu.

Jak a kdy vybírat kmenovou školu v ČR

- postup dle pravidel v ČR (termíny, náležitosti, odklad)
- pro koho je PŠD povinná ?

rozhoduje státní občanství ČR

nerozhoduje trvalé bydliště
místo pobytu
termín zápisu nebo začátek PŠD v zahraničí
odklad v zahraničí

- obec předává ZŠ přehledy žáků ze spádového obvodu

Při výběru kmenové školy se rodiče řídí právní úpravou platnou v ČR. Povinnost školní docházky se týká všech občanů ČR. Jiné hledisko nerozhoduje. Pokud má dítě trvalý pobyt v ČR, předává obec před zápisem tuto informaci spádové základní škole. Pokud nebudete zapisovat své dítě do 1. ročníku ve spádové škole podle místa

trvalého pobytu, informujte školu o této skutečnosti.

Povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku, pokud mu není povolen odklad. Zápis do školy je obvykle jen některé dny v dubnu,

informace jsou vždy na webu školy. Pozdější zápis přináší riziko plné kapacity školy.

- lze také na dálku § správní řízení
 - poštou
 - datovou zprávou
 - emailem s uznávaným elektronickým podpisem
 - zástupcem s plnou mocí
- dítě osobně u zápisu? u veřejné školy není nutno
- od 1. třídy v zahraničí – oznámení řediteli školy – prokazatelně, vzor v příloze

Podání žádosti o přijetí je správní úkon, proto musí být učiněn v souladu se správním řádem.

Pro výběr základní školy lze využít adresář škol na [webu MŠMT](#). Umožňuje výběr školy podle různých územních kritérií. Vybraný seznam škol lze exportovat do tabulky s kontaktními údaji.

Kurz pro pedagogy v českých školách v zahraničí

Národní pedagogický institut ČR (NPI) připravil ve školním roce 2024/2025 vzdělávací program **Základy pedagogiky a psychologie pro nekvalifikované pedagogické pracovníky vyučující v českých školách v zahraničí.**

Cílem je zvýšit odbornou kvalifikaci osob zajišťujících vzdělávání žáků v českých školách v zahraničí, vybavit absolventy znalostmi a dovednostmi, jež jsou nedílnou součástí odborné kvalifikace pedagogického pracovníka pro výuku ve školách.

Obsah vzdělávacího programu je koncipován tak, aby zahrnoval teoretické základy pedagogiky

a psychologie pro učitele, problémy a výzvy současného školství a aby poskytl účastníkům co nejvíce informací, materiálů a inspirace pro podporu jejich práce, pro jejich profesní rozvoj a k přímému využití při práci s žáky ve škole.

Studium je jednoleté, výuka je rozložena do 2 semestrů. Zahrnuje 92 hodin výuky, 2 ukázkové hodiny zrealizované účastníkem v jeho škole, 2 hodiny pohospitačního pohovoru s ředitelem školy a závěrečný webinář zaměřený na reflexi absolvovaného vzdělávání a na dopady vzdělávání na vlastní práci účastníků s žáky ve škole.

Vzdělávací program bude zahájen v lednu 2025.

Podrobné informace a přihlášky budou k dispozici na [webu MŠMT](#).

Krajiny češtiny

Na realizaci Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí, o kterém jsme Vás informovali v předcházejícím čísle zpravodaje, se podílí Dům zahraniční spolupráce (DZS), příspěvková organizace MŠMT a česká národní agentura pro mezinárodní vzdělávání a výzkum.

DZS v rámci Krajanského vzdělávacího programu vysílá učitele češtiny k českým krajanským komunitám v zahraničí, pořádá čtyřtýdenní kurz českého jazyka pro krajany, dvoutýdenní kurz metodiky výuky češtiny pro vyučující z řad krajanů a semestrální pobyty na vysokých školách v ČR.

DZS také zajišťuje vysílání lektorů českého jazyka a literatury na zahraniční vzdělávací instituce.

Krajiny češtiny

Od roku 2009 vydává DZS bohemistický časopis **Krajiny češtiny**. Časopis slouží ke sdílení informací, metod a přístupů k výuce napříč spektrem učitelů a lektorů a dalších zájemců o problematiku výuky českého jazyka v zahraničí. V srpnu 2024 vyšlo 16. číslo na téma **Čeština v mnoha podobách...různí lidé, různé země, jeden jazyk**. V letošním čísle najdete také příspěvky českých škol v zahraničí.

Krajiny češtiny naleznete na [webu DZS](#).

Putovní výstavy pro školy

**NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO**

Národní pedagogické muzeum J. A. Komenského a knihovna J. A. Komenského (NPMK) je přímo řízenou příspěvkovou organizací MŠMT. Muzeum patří k nejstarším muzeím v České republice (1892). Je jediným českým pedagogickým muzeem, které se na centrální úrovni komplexně zabývá dějinami školství, učitelstva a vzdělanosti. Muzeum realizuje řadu zajímavých krátkodobých výstav a některé z nich nabízí k zapůjčení v originální i elektronické podobě. Jedná se o výstavy komeňologické, např. „KOMenský v KOMiksu“, která originálním způsobem provede celým životem J. A. Komenského, nebo výstavy o školství

a vzdělanosti, např. „Pravěk, k tabuli!“, která představí historii výuky o nejstarších dějinách na území ČR. Nedílnou součástí pedagogických činností byla experimentální archeologie, jež obohacovala školní i mimoškolní činnost a o jejíž zařazení do výuky se snažil především spisovatel a učitel Eduard Štorch.

Můžete tak pozvat výstavu i k Vám do školy. Více se dozvíte na [webu NPMK](#).

Český jazyk pro krajaný v zahraničí

50
let

**Ústav jazykové
a odborné přípravy**
Univerzita Karlova

V letošním roce oslavil půlstoletí svého působení Ústav pro jazyk český Univerzity Karlovy (ÚJOP UK). Je jediným pracovištěm v České republice, které se systematicky zabývá obecnými i specifickými aspekty v oblasti jazykové a odborné přípravy cizinců ke studiu na českých vysokých školách. Je také jediným pracovištěm vyvíjejícím a realizujícím standardizované certifikované zkoušky z češtiny CCE a pracovištěm systematicky se věnující češtině jako cizímu, druhému, nemateřskému i jako zděděnému jazyku prakticky výukou i po metodické stránce. ÚJOP UK rovněž věnuje velkou pozornost výuce českého jazyka pro krajaný v zahraničí. S podporou MŠMT a DZS realizuje Kurz metodiky výuky češtiny pro učitele z krajaných komunit. Kurz v rozsahu 60 vyučovacích hodin se zaměřuje na klíčové aspekty výuky v krajaných českých školách a nabízí široký prostor pro výměnu zkušeností a sdílení dobré praxe.

Zájemcům z krajaných komunit v zahraničí každoročně nabízí Letní kurz češtiny pro krajaný a budoucí studenty vysokých škol, kteří se chtějí nejen naučit jazyk svých předků nebo upevnit a rozvinout svou znalost češtiny a strávit čas poznáváním české kultury a české země. Čtyřtýdenní prezenční kurz je také příležitostí pro zahraniční studenty, kteří uvažují o studiu na českých vysokých školách a chtějí lépe poznat zvyklosti lidí a zemi, ve které plánují strávit několik let.

ÚJOP UK pořádá řadu dalších aktivit přímo pro vyučující z krajaných komunit nebo pro ně vhodných. V roce 2024 uspořádal například na míru kurz úterních večerů pro školu v Bristolu, metodickou návštěvu České koly Paříž, navštívil výroční konferenci českých škol v Severní Americe, uspořádal workshopy a kulaté stoly, zapojil se do on-line výuky v kurzu pedagogických dovedností pro nepedagogické pracovníky a další. O dalších aktivitách se dozvíte na [webu ÚJOP](#).

Finanční podpora MŠMT

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy se zaměřuje na programy, které mají zajistit zachování znalosti českého jazyka mezi krajany.

Oddělení pro záležitosti krajanské a organizační MŠMT v rámci Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí na léta 2021 až 2025 mimo jiné podporuje krajanské spolky a školy formou poskytování peněžních darů projektům zaměřeným na výuku českého jazyka a reálií v zahraničí. Peněžní dar nelze použít na vzdělávání žáků plnicích povinnou školní docházkou u poskytovatele vzdělávání v zahraničí.

Bližší informace na [webu MŠMT](#).

Odbor předškolního a základního vzdělávání dále poskytuje 15 českým školám v zahraničí se smlouvou s MŠMT, tzv. poskytovatelům vzdělávání v zahraničí příspěvek na úhradu nákladů spojených s poskytováním vzdělání ze státního rozpočtu v závislosti zejména na počtu žáků a počtu vyučovacích hodin (§ 162a školského zákona). Tento příspěvek lze použít pouze na vzdělávání žáků – občanů ČR plnicích povinnou školní docházkou v zahraničí.

Seznam smluvních škol MŠMT je k dispozici na [webu MŠMT](#).

Vy se ptáte, MŠMT odpovídá

Vybíráme z nejčastějších dotazů:

Máme děti v předškolním věku, vztahuje se na ně povinná školní docházka, když žijeme v zahraničí?

Povinné předškolní vzdělávání (od 5 let) se nevztahuje na občany České republiky, pokud pobývají dlouhodobě v zahraničí. Není potřeba dokládat pobyt v zahraničí. Pokud má dítě v ČR trvalý pobyt, doporučujeme informovat spádovou mateřskou školu nebo příslušný odbor školství o skutečnosti, že dítě pobývá dlouhodobě v zahraničí, a tedy nepodléhá povinnému předškolnímu vzdělávání

Kmenová škola v ČR nařídila mému dítěti zkoušku z cizího jazyka. Je to možné?

Zkoušky v kmenové škole nejsou povinné. Konají se na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Kmenová škola tedy nemůže zkoušky žákovi nařídít. Zkoušky se mohou konat pouze ze vzdělávacích oblastí stanovených vyhláškou č. 48/2005 Sb., z dalších předmětů se konat nemohou. Zkoušky ze všech předmětů koná pouze žák, který se vzdělává formou individuální výuky v zahraničí.

Zkoušky v kmenové škole se mohou konat z Českého jazyka (ČJ), vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět (ČJS), z Dějepisu (D) a Zeměpisu (Z) pouze z obsahu vztahujícího se k ČR v rozložení na jednotlivé ročníky.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ
			ČJS	ČJS	D, Z	D, Z	D, Z	D, Z

Jak postupovat, když naše kmenová škola v ČR má třídy jen do 5. ročníku?

Pokud má Vaše kmenová škola ročníky pouze 1. stupně, je nezbytné zařídit na konci 5. ročníku přestup žáka do jiné – úplné školy, která poskytuje vzdělávání ve všech ročnících (až do 9. ročníku) ročníky. Pokud nedojde k přestupu, škola žáka vyřadí z evidence a nebude mít žádnou kmenovou školu. V takovém případě již nelze konat zkoušky, získávat české vysvědčení a je nutno dokládat plnění povinné školní docházky přímo MŠMT.

Přejeme Vám krásné vánoční svátky a mnoho štěstí v novém roce 2025.

Redakční rada

MŠMT, odbor předškolního a základního vzdělávání, oddělení organizace předškolního, základního a základního uměleckého vzdělávání: Svatopluk Pohořelý, Michaela Burdková, Olga Júnová, Radka Slováková